

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2023/023 van 6 maart 2023

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft netbeheer, energie-efficiëntie en milieuvriendelijke energieproductie
roepnaam	(decreet wijziging Energiedecreet)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 3 februari 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme van 7 februari 2023, ontvangen door de VTC op 7 februari 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 6 maart 2023;

Brengt op 6 maart 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Energie (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van decreet *tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft netbeheer, energie-efficiëntie en milieuvriendelijke energieproductie* (hierna "het Ontwerp"), wat betreft de artikelen 11, 20, 22 en 24.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp voorziet in verschillende wijzigingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009.
4. In lijn met de Vierde Elektriciteitsrichtlijn wordt de mogelijkheid voor netbeheerders om energiediensten aan te bieden aan aandeelhouders/vennoten, uitgefaseerd. De mogelijke samenwerking met het Vlaams Energiebedrijf met het oog op het aanbieden van energiediensten wordt opgeheven. Voor het bepalen van de activiteiten die netbeheerders kunnen verrichten zonder dat daarvoor een noodzakelijkheidstoets door de regulator vereist is, wordt voorgesteld om in het algemeen te verwijzen naar het Energiedecreet en de uitvoeringsbesluiten ervan. Het betreffende artikel in het Energiedecreet wordt meteen ook in werking gesteld.
5. Verder wordt voorgesteld om de begrenzing van de aansluitingskost bij nieuwe aardgasaansluitingen bij bestaande wooneenheden of gebouwen af te schaffen vanaf 1 januari 2025. Het verbod op de plaatsing van een stookolieketel wordt verduidelijkt. Ook worden, naar aanleiding van de invoering van een renovatieverplichting bij residentiële gebouwen, de doelstellingen van de databank voor energiegebruik en energieproductie uitgebreid.
6. Er wordt een meldingsplicht ingevoerd voor installateurs van elektriciteitsopslagfaciliteiten.
7. De regeling inzake de toelating tot het aanleggen van een directe lijn of een directe leiding die de grenzen van de eigen site overschrijdt, wordt aangevuld met een regeling inzake het verval en de opheffing van deze toelating. Aan de beheerder van een directe lijn of een directe leiding worden bijkomende meldings- en informatieverplichtingen opgelegd.
8. Wat de gesloten distributienetten betreft, wordt de voorwaarde voor ontheffing van bepaalde taken en verplichtingen gewijzigd zodat enkel gemelde of door de VREG toegelaten gesloten distributienetten ervoor in aanmerking komen. Ook voor beheerders van een gesloten distributienet voor aardgas wordt de mogelijkheid voorzien om ontheven te worden van bepaalde taken en verplichtingen.
9. De anti-saucissoneringsbepaling inzake groenestroomcertificaten wordt aangepast, aangezien de bovengrens van 5 MW van de call groene stroom werd geschrapt.
10. Er wordt een decretaale basis gecreëerd voor de uitwisseling van gegevens afkomstig uit de digitale meter tussen de netbeheerder of zijn werkmaatschappij en de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW), evenals een decretaale basis voor de netbeheerder om aan de uitvoerder van energiescans gegevens te kunnen overmaken en voor de Vlaamse Energiehuizen om de gegevens nodig voor hun werking op te vragen en te verwerken.
11. Het in het Energiebesluit voorziene conventioneel voorkooprecht, dat de OCMW's bij de toekenning van een noodkooplening verplicht dienen te bedingen, wordt decretaal verankerd en omgevormd tot een Vlaams voorkooprecht.

Verder wordt voorgesteld om de energieverbruiks- en productiegegevens en de fysische kenmerken van de installaties en gebouwen van publieke organisaties naar de toekomst toe als open data te beschouwen. Er wordt ook een sanctie voorzien als een publieke organisatie deze verplichtingen niet nakomt.
12. Er worden ook wijzigingen voorgesteld met betrekking tot de sanctie voor de energiedeskundige wanneer deze een fout energieprestatiecertificaat niet aanpast. Zo wordt voorgesteld om, vooraleer over te gaan tot een dwangsomprocedure, eerst een éénmalige geldboete op te leggen wanneer de energiedeskundige, na aanmaning, nog steeds niet het gecorrigeerde energieprestatiecertificaat indient.

Er wordt ook een sanctie voorzien als het vereiste label in het kader van een labelplicht niet wordt gehaald.

De inspectiebevoegdheid van de VREG op het vlak van toegang tot gebouwen wordt uitgebreid.
13. Tot slot worden sanctiebepalingen ingeschreven voor de niet naleving van de bepalingen inzake de PV-verplichting voor grote afnemers.

14. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens :

Art. 11.

In hetzelfde decreet¹, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2022, wordt een artikel 4.1.22/11/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/11/1. Conform artikel 4.1.22/11 van dit decreet verleent de netbeheerder aan openbare centra voor maatschappelijk welzijn in de volgende gevallen toegang tot technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens van afnemers om de taken uit te voeren die aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn worden opgelegd door of krachtens dit decreet of de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn:

- 1° *een afnemer voert gedurende een maand geen opladingen in de digitale aardgasmeter in voorafbetaling uit en dreigt binnen een termijn van tien dagen zonder aardgaslevering te vallen in de periode van november tot en met maart;*
- 2° *een elektriciteitsafnemer met een digitale elektriciteitsmeter in voorafbetaling waarbij de vermogensbegrenzer is uitgeschakeld, voert gedurende een maand geen opladingen uit en dreigt binnen een termijn van tien dagen zonder elektriciteitslevering te vallen in de periode van november tot en met maart;*
- 3° *een afnemer is begin september van de elektriciteits- of aardgastoevoer afgesloten wegens wanbetaling;*
- 4° *een afnemer wordt beleverd via een digitale elektriciteits- of aardgasmeter in voorafbetaling;*
- 5° *voor een afnemer is een positief advies van de lokale adviescommissie verkregen, en de afnemer in kwestie kan in de komende periode mogelijk afgesloten worden van de energietoevoer;*
- 6° *voor een afnemer is een positief advies van de lokale adviescommissie verkregen, en de afnemer in kwestie is in de loop van de voorgaande week afgesloten van de energietoevoer;*
- 7° *voor een afnemer is een positief advies van de lokale adviescommissie verkregen, en de afnemer in kwestie is in de loop van de voorgaande week opnieuw aangesloten aan de energietoevoer.*

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

In de gevallen, vermeld in het eerste lid, geeft de netbeheerder het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn toegang tot al de volgende persoonsgegevens van de afnemer:

- 1° *de voor- en achternaam;*
- 2° *het adres;*
- 3° *het rijksregisternummer;*
- 4° *het EAN-nummer;*
- 5° *de energiedrager;*
- 6° *het sociaal of standaardtariefstype.*

De openbare centra voor maatschappelijk welzijn verwerken de gegevens, vermeld in het eerste en het derde lid, om de taken uit te voeren die hun worden opgelegd door of krachtens dit decreet of de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de voormelde doeleinden is het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voormelde persoonsgegevens worden bewaard gedurende 24 maanden”.

Art. 17.

Aan artikel 7.5.1, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt de volgende zin toegevoegd:

“De voormelde gegevens omvatten minstens:

¹ het Energiedecreet van 8 mei 2009

- 1° de identificatie- en contactgegevens van afnemers;
- 2° de EAN-code;
- 3° de categorie van afnemer.”.

Het artikel luidt dan :

Artikel 7.5.1.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, de leveranciers en netbeheerders openbare dienstverplichtingen opleggen inzake programma's ter bevordering van het rationeel energiegebruik en hernieuwbare energiebronnen, minimumnormen inzake rationeel energiegebruik bij hun afnemers en investeringen in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties, installaties voor de productie van groene stroom, groenestroomcertificaten of warmtekrachtcertificaten.

In afwijking van artikel 4.1.10, eerste lid, kan de netbeheerder of zijn werkmaatschappij echter in het kader van de uitvoering van de hun op grond van dit artikel opgelegde openbare dienstverplichtingen en onder de door de Vlaamse Regering vastgestelde voorwaarden, gegevens verstrekken aan personen die daarvoor door de Vlaamse Regering zijn aangewezen.

De voormelde gegevens omvatten minstens:

- 1° de identificatie- en contactgegevens van afnemers;
- 2° de EAN-code;
- 3° de categorie van afnemer.

Art. 20.

Aan artikel 9.1.4 van hetzelfde decreet, hersteld bij het decreet van 2 april 2021 en gewijzigd bij de decreten van 6 mei 2022 en 23 december 2022, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt: “§4. In het kader van de uitvoering van hun taak, vermeld in artikel 9.1.1, 2°, 3° en 4°, kunnen de energiehuizen van hun klanten in hun werkingsgebied de volgende persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens opvragen en verwerken:

- 1° de gegevens over een aansluiting op het elektriciteitsdistributienet met toepassing van het uitsluitend nachttarief;
- 2° de gegevens over toegekende premies voor werkzaamheden aan gebouwen of voor energieopwekkingsinstallaties, namelijk de categorieën van werkzaamheden waarvoor de premie is toegekend;
- 3° de EAN-code en de gebouweenheids-ID van de woning;
- 4° de gegevens over het energieverbruik op maandbasis van hun woning gedurende de laatste vijf jaar;
- 5° de gegevens over het behoren tot een van de volgende doelgroepen:
 - a) beschermde klant;
 - b) budgetmeter;
 - c) advies van de lokale adviescommissie over afsluiting of heraansluiting van elektriciteit, aardgas of water.

Voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, zijn de energiehuizen de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De gegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, 2° en 5°, worden gedurende een periode van vijf jaar bewaard. De gegevens, vermeld in het eerste lid, 3° en 4°, worden gedurende een periode van vijftien jaar bewaard. Na de voormelde periode van vijftien jaar worden de persoonsgegevens geanonimiseerd.”.

Het artikel luidt dan :

Artikel 9.1.4.

§1. In het kader van de uitvoering van hun taak, vermeld in artikel 9.1.1, 1°, van dit decreet, kunnen de energiehuizen de volgende persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens opvragen en verwerken:

1° de volgende gegevens over de kredietnemer:

- a) het huidige adres en de contactgegevens;*
- b) de gezinssamenstelling, de personen ten laste en de personen die samenwonen met de kredietnemer;*
- c) de handicap van de persoon van de kredietnemer, of van de personen die samenwonen met de kredietnemer;*
- d) de burgerlijke staat;*

2° de volgende gegevens over het inkomen van de kredietnemer, of het inkomen van de personen met wie de kredietnemer samenwoont:

- a) het gezamenlijk belastbaar inkomen;*
- b) het afzonderlijk belastbaar inkomen;*
- c) het leefloon;*
- d) de inkomensvervangende tegemoetkoming voor personen met een handicap;*
- e) de beroepsinkomsten die van belasting vrijgesteld zijn, uit het buitenland of verworven bij een Europese of internationale instelling;*

3° de zakelijke rechten waarvan de kredietnemer houder is;

4° de volgende gegevens over het gebouw waarvoor de kredietnemer een lening aanvraagt:

- a) de aard;*
- b) de ligging;*
- c) de ouderdom;*
- d) de eigendom of zakelijke rechten die erop zijn gevestigd;*

5° de gegevens over de uitgevoerde werken waarvoor de kredietnemer een lening aanvraagt, met inbegrip van de facturen;

6° de gegevens over de toekenning van een rentesubsidie, vermeld in artikel 8.2.3, §1, van dit decreet;

7° alle andere gegevens dan de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met 6°, die verband houden met de leningsvoorwaarden die de Vlaamse Regering krachtens dit decreet of krachtens de Vlaamse Codex Wonen van 2021 vaststelt en die noodzakelijk zijn om de lening toe te kennen.

De Vlaamse Regering bepaalt voor welk type lening welke persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens opgevraagd en verwerkt kunnen worden.

Om na te gaan of de kredietnemer recht heeft op de lening, kan het energiehuis, conform artikel 6, lid 1, c), en artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming, een beroep doen op de bevoegde diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën, op het Rijksregister, op de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap, op de lokale besturen en op het toegangsregister om digitaal toegang te krijgen tot de noodzakelijke gegevens, conform de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze, in voorkomend geval, op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd.

Voor de unieke identificatie van de betrokkene kan het ondernemingsnummer, het rijksregisternummer of het vreemdelingsnummer opgevraagd en verwerkt worden.

De vastgestelde handicap van de kredietnemer of zijn inwonende gezinsleden wordt opgevraagd en verwerkt conform artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. De gegevens over een handicap worden opgevraagd en verwerkt om het aantal personen ten laste te bepalen. Alleen het statuut van de persoon kan worden opgevraagd en verwerkt.

Voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de toekenning van een lening zijn de energiehuizen de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering bepaalt voor de verwerking van persoonsgegevens een bewaartermijn. De voormelde termijn is niet langer dan noodzakelijk is voor de toepassing van de regels die bij of krachtens dit artikel en artikel 8.2.2 zijn vastgesteld, of voor de toepassing van artikel 13.4.13, en is niet langer dan dertig jaar.

§2. In het kader van de uitvoering van hun taak, vermeld in artikel 9.1.1, 1°, bezorgen de energiehuizen de volgende categorieën van persoonsgegevens aan het VEKA:

- 1° de identificatiegegevens van de kredietnemers;
- 2° de identificatiegegevens en het type van het gebouw of de gebouweenheid; 3° de voorwaarden en kenmerken van de energielening;
- 4° de energiegegevens van het gebouw;
- 5° het certificaatnummer van het energieprestatiecertificaat;
- 6° de datum van de authentieke akte van verwerving, de datum van de aangifte van nalatenschap of, bij gebrek daaraan, de datum van het aanslagbiljet van de erfbelasting dat de Vlaamse Belastingdienst heeft opgemaakt.

De Vlaamse Regering bepaalt voor welk type lening die persoonsgegevens aan het VEKA moeten worden bezorgd.

Voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het beheer van leningen is het VEKA de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten bepalen voor de gegevensuitwisseling tussen de energiehuizen en het VEKA.

§3. In het kader van de uitvoering van hun taak, vermeld in artikel 9.1.1, 1°, kunnen de energiehuizen de volgende categorieën van persoonsgegevens aan Wonen-Vlaanderen bezorgen:

- 1° de identificatiegegevens van de kredietnemers;
- 2° de identificatiegegevens en het type van het gebouw of de gebouweenheid; 3° de voorwaarden en kenmerken van de toegekende lening.

De Vlaamse Regering kan bepalen voor welk type lening die persoonsgegevens aan Wonen-Vlaanderen moeten worden bezorgd.

Voor de verdere verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, in het kader van de controle op de naleving van de leningsvoorwaarden die de Vlaamse Regering krachtens de Vlaamse Codex Wonen van 2021 vaststelt, is Wonen-Vlaanderen de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten bepalen voor de gegevensuitwisseling tussen de energiehuizen en Wonen-Vlaanderen.

§4. In het kader van de uitvoering van hun taak, vermeld in artikel 9.1.1, 2°, 3° en 4°, kunnen de energiehuizen van hun klanten in hun werkingsgebied de volgende persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens opvragen en verwerken:

- 1° de gegevens over een aansluiting op het elektriciteitsdistributienet met toepassing van het uitsluitend nachttarief;
- 2° de gegevens over toegekende premies voor werkzaamheden aan gebouwen of voor energieopwekkingsinstallaties, namelijk de categorieën van werkzaamheden waarvoor de premie is toegekend;
- 3° de EAN-code en de gebouweenheids-ID van de woning;

- 4° de gegevens over het energieverbruik op maandbasis van hun woning gedurende de laatste vijf jaar;
- 5° de gegevens over het behoren tot een van de volgende doelgroepen:
- a) beschermde klant;
 - b) budgetmeter;
 - c) advies van de lokale adviescommissie over afsluiting of heraansluiting van elektriciteit, aardgas of water.

Voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, zijn de energiehuizen de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De gegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, 2° en 5°, worden gedurende een periode van vijf jaar bewaard. De gegevens, vermeld in het eerste lid, 3° en 4°, worden gedurende een periode van vijftien jaar bewaard. Na de voormelde periode van vijftien jaar worden de persoonsgegevens geanonimiseerd.

Art. 22.

In artikel 11.2.3, §3, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 november 2011 en gewijzigd bij de decreten van 27 november 2015 en 30 oktober 2020, wordt tussen de zinsnede “diensten van de Vlaamse overheid,” en de woorden “de betrokken gemeente” de zinsnede “het betrokken energiehuis,” ingevoegd.

Het artikel luidt dan :

Artikel 11.2.3.

(...)

§ 3. De gegevens in de energieprestatiecertificatendatabank zijn enkel toegankelijk voor de diensten van de Vlaamse overheid, het betrokken energiehuis, de betrokken gemeente en de instrumenterende ambtenaar. De energiedeskundige en de eigenaar van een gebouw waarvoor een energieprestatiecertificaat is opgesteld hebben alleen toegang tot de gegevens van hun eigen dossiers. De netbeheerder of zijn werkmaatschappij heeft in het kader van de uitvoering van de hun door of krachtens dit decreet opgelegde openbaardienstverplichtingen toegang tot de energieprestatiecertificatendatabank. Teneinde hun informerende rol ten volle te kunnen spelen om bij te dragen aan de verbetering van de energiezuinigheid van de woningen hebben kredietgevers in het kader van een kredietaanvraag met onroerende bestemming of voor energiebesparende renovaties, toegang tot de gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank van het gebouw waarop de kredietaanvraag slaat. De Vlaamse Regering bepaalt nadere voorwaarden betreffende welke gegevens worden vrijgegeven en de wijze waarop deze worden vrijgegeven.

(...)

Art. 24.

In artikel 12.5.1, §1, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 oktober 2021 en gewijzigd bij de decreten van 25 november 2022 en 23 december 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 10° en 11° worden tussen de woorden “van het” en het woord “niet-residentiële” telkens de woorden “residentiële en” ingevoegd;

2° in punt 12° worden tussen de woorden “een energieprestatiecertificaat voor” en het woord “niet-residentiële” de woorden “residentiële en” ingevoegd;

3° in punt 13° en 14° worden tussen het woord “van” en het woord “niet-residentiële” telkens de woorden “residentiële en” ingevoegd.

Het artikel luidt dan :

Artikel 12.5.1.

§ 1. Het VEKA houdt een databank voor energiegebruik en energieproductie bij. De databank bevat gegevens met betrekking tot de gebouwen in het Vlaamse Gewest, hun ligging, hun verwarmingsinstallaties, de bijhorende energieopwekkingsinstallaties, en de energieproductie en het energieverbruik bij die gebouwen. De Vlaamse Regering bepaalt welke gegevens in die databank worden bijgehouden, doorgestuurd en opgenomen. Voor de unieke identificatie van de betrokken gebouweigenaars, huurders en houders van een zakelijk recht en van de personen op wie in het kader van deze databank verplichtingen rusten kan het ondernemingsnummer, het rijksregisternummer of het BIS-nummer opgevraagd en verwerkt worden.

De databank heeft de volgende doelstellingen:

- 1° de voorbereiding van het Vlaamse energie- en klimaatbeleid ondersteunen, en dat beleid monitoren en evalueren;*
- 2° aan de rapporteringsvereisten inzake energie- en klimaat voldoen die in de federale, gewestelijke en Europese regelgeving zijn opgenomen;*
- 3° de Vlaamse en Europese doelstellingen inzake energie en klimaatbeleid volgen;*
- 4° data voor beleidsmatig wetenschappelijk onderzoek rond energie en klimaat aanleveren;*
- 5° data voor communicatie en sensibilisering ter beschikking stellen;*
- 6° informatievragen van derden over energie en klimaat beantwoorden;*
- 7° de evolutie van de verduurzaming van de verwarming van het gebouwenpark volgen;*
- 8° het volgen en handhaven van verplichtingen die aan installateurs, gebouweigenaars, huurders en houders van een zakelijk recht worden opgelegd voor de verwarmingsinstallaties in het gebouw;*
- 8°/1 het volgen en handhaven van verplichtingen die aan afnemers, gebouweigenaars, erfpachters of opstalhouders worden opgelegd door of krachtens artikel 7.7.3;*
- 9° energiefraude opsporen en detecteren;*
- 10° de evolutie van hernieuwbaar en niet-hernieuwbaar energiegebruik van het residentiële en niet-residentiële gebouwenpark volgen;*
- 11° de evolutie van hernieuwbare energieproductie van het residentiële en niet-residentiële gebouwenpark volgen;*
- 12° gegevens ter beschikking stellen voor het opmaken van een energieprestatiecertificaat voor residentiële en niet-residentiële gebouwen;*
- 13° de renovatieverplichting die aan gebouweigenaars, erfpachters of opstalhouders van residentiële en niet-residentiële gebouwen wordt opgelegd, volgen en handhaven;*
- 14° de minimale eis voor het energieprestatielabel die aan gebouweigenaars, erfpachters of opstalhouders van residentiële en niet-residentiële gebouwen wordt opgelegd, bijsturen.*

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

15. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:

afnemers, kredietnemers, gebouweigenaars, huurders, houders van een zakelijk recht, personen op wie in het kader van de databank verplichtingen rusten;

en dat het minstens de volgende gegevens betreft:

technische gegevens², meetgegevens³ en relationele gegevens⁴, contact- en identificatiegegevens, financiële gegevens, verblijfsgegevens, eigendomsgegevens, medische gegevens.

16. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

17. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
18. De memorie vermeldt expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, met name “taak van algemeen belang” en “voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust” voor wat artikel 24 betreft. De VTC gaat ervan uit dat de taak van algemeen belang dossierbeheer betreft en beveelt aan om dit te verduidelijken in de memorie.
19. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat immers niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt. Voor punt g) moet het zwaarwegend algemeen belang worden gemotiveerd.
20. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM⁵, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁶ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁷

² gegevens die de aansluiting of de technische toestand en specificaties van de meter voor elektriciteit of de meter voor aardgas omschrijven

³ gegevens die verkregen worden door of gebaseerd zijn op een telling of meting door middel van een meetinrichting

⁴ gegevens die betrekking hebben op de verhouding tussen de netgebruiker en een marktpartij of tussen marktpartijen onderling

⁵ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

⁶ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁷ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

21. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG⁸, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn⁹.
- Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG¹⁰, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
22. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
23. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
24. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen, met name een eventuele handicap.
25. Artikel 9 AVG verbiedt in beginsel de verwerking van dergelijke gegevens. De VTC vraagt dan ook dat in de memorie verduidelijkt wordt op welke uitzondering de Adviesvrager zich beroept.
26. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

⁸ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

⁹ Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

¹⁰ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

27. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

28. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
29. De volgende doeleinden kunnen uit het Ontwerp afgeleid worden :
- Artikel 11: om het OCMW toe te laten te interveniëren bij afnemers die zich in een precare situatie bevinden doordat ze dreigen afgesloten te worden van energie;
 - Artikel 17: om de netbeheerder toe te laten aan de uitvoerder van energiescans gegevens te kunnen overmaken, met name de EAN-code zodat deze niet bij de afnemer zelf opgevraagd dient te worden;
 - Artikel 20 en 22: om het voor de Vlaamse Energiehuizen mogelijk te maken om de gegevens nodig voor hun werking op te vragen en te verwerken. Deze verwerking behelst o.a. het gebruiken van deze gegevens bij hun adviesverlening en begeleiding van hun klanten;
 - Artikel 24: voor de opvolging van de onderhoudsplicht en de verduurzaming van de verwarming van de gebouwen is er een databank met informatie over de gebruikte hoofdverwarming per gebouw.
30. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
31. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

32. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
33. Het Ontwerp duidt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aan als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerkingen vervat in artikel 11, de energiehuizen voor de verwerkingen vervat in artikel 20. Voor de verwerkingen vervat in artikel 22 en 24 was het VEKA reeds aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke in het Energiedecreet.
34. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹¹ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

¹¹ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

35. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**¹² met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
36. De VTC verwijst in dit kader naar de punten:
- 2) wanneer er een grootschalige verwerking en/of stelselmatige monitoring is van locatiegegevens van of herleidbaar tot natuurlijke personen (bijvoorbeeld door (scan)auto's, navigatiesystemen, telefoons, of verwerking van locatiegegevens van reizigers in het openbaar vervoer). LOCATIEGEGEVENS [criteria 5 en 3];
- 3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];
37. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht¹³.

5. Minimale gegevensverwerking

38. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
39. De **categorieën betrokkenen** zijn afnemers, kredietnemers, gebouweigenaars, huurders, houders van een zakelijk recht, personen op wie in het kader van de databank verplichtingen rusten (de memorie verduidelijkt dat er op dit moment gedacht wordt aan uitvoerders van energiescans);

en de **categorieën gegevens** zijn :

Artikel 11 :

Eenzijds echnische gegevens¹⁴, meetgegevens¹⁵ en relationele gegevens¹⁶ en

anderzijds :

- 1° de voor- en achternaam;
- 2° het adres;
- 3° het rijksregisternummer;
- 4° het EAN-nummer;

¹² Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

¹³ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

¹⁴ gegevens die de aansluiting of de technische toestand en specificaties van de meter voor elektriciteit of de meter voor aardgas omschrijven;

¹⁵ gegevens die verkregen worden door of gebaseerd zijn op een telling of meting door middel van een meetinrichting;

¹⁶ gegevens die betrekking hebben op de verhouding tussen de netgebruiker en een marktpartij of tussen marktpartijen onderling;

- 5° de energiedrager¹⁷;
- 6° het sociaal of standaardtarieftype.

Artikel 17 :

- 1° de identificatie- en contactgegevens van afnemers;
- 2° de EAN-code;
- 3° de categorie van afnemer.”.

Artikel 20 :

- 1° de gegevens over een aansluiting op het elektriciteitsdistributienet met toepassing van het uitsluitend nachttarief;
 - 2° de gegevens over toegekende premies voor werkzaamheden aan gebouwen of voor energieopwekkingsinstallaties, namelijk de categorieën van werkzaamheden waarvoor de premie is toegekend;
 - 3° de EAN-code en de gebouweenheden-ID van de woning;
 - 4° de gegevens over het energieverbruik op maandbasis van hun woning gedurende de laatste vijf jaar;
 - 5° de gegevens over het behoren tot een van de volgende doelgroepen:
 - a) beschermde klant;
 - b) budgetmeter;
 - c) advies van de lokale adviescommissie over afsluiting of heraansluiting van elektriciteit, aardgas of water.
40. De VTC doet opmerken dat “achternaam” niet bestaat, doch dat dit “naam” dient te zijn.
41. Het Ontwerp stelt dat alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, ook persoonsgegevens kunnen zijn.
42. De memorie verduidelijkt wat er begrepen dient te worden onder deze begrippen:

“1° Meetgegevens:

- a) Afnemers die gedurende een maand geen opladingen in de digitale aardgasmeter in voorafbetaling uitvoerden en dreigen binnen een termijn van tien dagen zonder aardgaslevering te vallen in de periode van november tot en met maart. (Op wekelijkse basis tussen november en maart);*
- b) Afnemers met een digitale elektriciteitsmeter in voorafbetaling waarbij de vermogensbegrenzer uitgeschakeld werd, die gedurende een maand niet oplaadden en die dreigen binnen een termijn van tien dagen zonder elektriciteitslevering te vallen in de periode van november tot en met maart. (Op wekelijkse basis tussen november en maart);*
- c) Afnemers die begin september van het betreffende kalenderjaar van de elektriciteits- en/of aardgastoevoer afgesloten werden. (Begin september van het betreffende kalenderjaar);*
- d) Afnemers die belevd worden via een digitale elektriciteits- en/of aardgasmeter in voorafbetaling.*

Verantwoordingsgrond: Via de digitale meter is het mogelijk om na te gaan of afnemers zichzelf van de energietoevoer afsluiten. Met de digitale meter in voorafbetaling voor aardgas sluiten afnemers die zowel het opgeladen verbruikskrediet als het ingebouwde noodkrediet opgebruikten zichzelf de facto van de aardgastoevoer af. Bij elektriciteit schakelen afnemers na het opgebruiken van het noodkrediet eerst nog over op een minimale levering van 10 ampère. Indien de afnemer echter te lang op 10 ampère blijft en de netbeheerder er niet in slaagt om tot een oplossing te komen met de afnemer, schakelt de netbeheerder de minimale levering uit. In dat geval kan de afnemer enkel nog elektriciteit verbruiken na een oplading. In beide situaties dreigt de afnemer zichzelf van de energietoevoer af te sluiten. In de praktijk blijkt dat er gemiddeld ongeveer een maand tussen de laatste oplading en een effectieve zelfafsluiting zit. In een volgende stap dient de netbeheerder een advies tot afsluiting in bij de lokale adviescommissie (LAC). Dit is met andere woorden een belangrijk kantelpunt, waarbij een interventie van een OCMW een effectieve afsluiting kan vermijden.

¹⁷ energiedrager : kolen en afgeleide producten, petroleumproducten, gas, elektriciteit, hernieuwbare energiebronnen, warmte en nucleaire warmte

In het bijzonder aan het begin van de winterperiode is het belangrijk om afnemers, die op dat moment geen toegang meer hebben tot elektriciteit of aardgas, te ondersteunen zodat zij minstens aan een minimaal comfort door de winterperiode raken.

Een OCMW kan ook opteren om vroeger in de schuldcascade in te grijpen door afnemers te bereiken, die nog niet meteen risico lopen om van de energietoevoer afgesloten te worden, maar waarvan er wel indicaties zijn die wijzen op een (structurele) financiële problematiek. Vanuit deze optiek kan het OCMW een lijst opvragen van afnemers die op dat moment via voorafbetaling beleverd worden.

2° beslissingen van de LAC:

- a) afnemers waarvoor een positief advies van de LAC werd bekomen, en die in de komende periode afgesloten kunnen worden;*
- b) afnemers waarvoor een positief advies van de LAC werd bekomen, en die in de loop van de voorgaande week werden afgesloten;*
- c) afnemers waarvoor een positief advies van de LAC werd bekomen, en die in de loop van de voorgaande week opnieuw werden aangesloten.*

Verantwoordingsgrond: *In de eerste twee gevallen staat de afnemer op het punt om van de energietoevoer afgesloten te worden, en kan de interventie van hulpverlening vereist zijn om dit te voorkomen. In een deel van de gevallen vindt de afnemer na een positief LAC-advies tot afsluiting toch nog een oplossing waarmee hij een effectieve afsluiting kan vermijden. In het geval van elektriciteit wordt de minimale levering van 10 ampère opnieuw ingeschakeld vanaf het moment dat de openstaande schuld kleiner is dan 150 euro. Op vraag van het OCMW kan de minimale levering ook al vroeger ingeschakeld worden. Voor aardgas dient de afnemer zijn schuld aan te zuiveren tot op het punt dat hij opnieuw gebruik kan maken van het noodkrediet. In beide situaties bevindt de afnemer zich mogelijk nog steeds in een precaire situatie die een interventie van de hulpverlener vereist.*

3° gewone persoonsgegevens:

- d) naam en voornaam;*
- e) adres;*
- f) rijksregisternummer;*
- g) EAN-nummer;*
- h) energiedrager;*
- i) tarieftype (sociaal of standaard).*

Verantwoordingsgrond: *Deze persoonsgegevens zijn nodig om de afnemer met zekerheid te kunnen identificeren en te contacteren via het meest gebruikte communicatiekanaal. De gegevens in e) en f) zijn nodig om het recht op sociaal tarief na te kijken en meteen gericht te werk te kunnen gaan. “*

- 43. De VTC beveelt aan om de definities opgenomen in de toelichting op te nemen in het decreet zelf.
- 44. Voor wat het rijksregisternummer betreft dient rekening gehouden te worden met de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹⁸.
- 45. De VTC is van oordeel dat voldaan wordt aan het beginsel van de minimale gegevensverwerking.
- 46. Wat de **ontvangers** betreft: het OCMW (artikel 11), personen die door de Vlaamse Regering zijn aangewezen (artikel 17), energiehuizen (artikel 20 en 22).
- 47. De memorie verduidelijkt de noodzaak voor de energiehuizen voor de gegevens van artikel 20:

“Gelet op het voorgaande wordt daarom voorgesteld een decretale rechtsgrond te voorzien opdat de Energiehuizen volgende gegevens kunnen verwerken:

¹⁸ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

- 1° *Gegevens over een aansluiting op het elektriciteitsdistributienet met toepassing van het uitsluitend nachttarief: het Energiehuis heeft dit nodig om hun klanten die behoren tot deze UNT-doelgroep te kunnen informeren over afschaffing van goedkoper nachttarief voor distributienettarieven en over de geleidelijke afbouw van het nettatarief 'uitsluitend nacht' en om vervolgens deze doelgroep te adviseren en begeleiden naar alternatieve energiecontracten en andere energiebesparende maatregelen.*
- 2° *Gegevens over premie-aanvragen voor werkzaamheden aan gebouwen of voor energieopwekkingsinstallaties: het Energiehuis heeft dit nodig om advies aan hun klanten te kunnen geven over bijkomende premiemaatregelen en eventuele wachttijden.*
- 3° *De EAN-code en gebouweenheidsID van hun woning: de EAN-code is de identificatie van een leveringspunt voor elektriciteit of aardgas. De EAN-code is onmisbaar bij alle communicatie met de energieleverancier van de klant of met Fluvius. Het Energiehuis heeft deze code bv. nodig voor de begeleiding bij de aanvraag van energiepremies of voor de begeleiding bij de verandering van energieleverancier. Het gebouweenheidsID is de unieke identificatie van een gebouweenheid. Door steeds gebruik te maken van deze unieke identificatiecode kan de uitwisseling van (gebouw-gerelateerde) informatie over verschillende instanties vereenvoudigd worden.*
- 4° *Gegevens over het energieverbruik (op maandbasis) van hun woning van de laatste vijf jaar: Dit is nodig voor een correct renovatie-advies, bv. over de noodzaak van bijkomende isolatie en de mogelijkheid om over te schakelen op een warmtepomp.*
- 5° *Gegevens over het behoren tot één van de volgende doelgroepen:*
 - a. *beschermde klant;*
 - b. *budgetmeter;*
 - c. *advies van de Lokale Adviescommissie over afsluiting of heraansluiting van elektriciteit, aardgas of water (LAC).*

Dit is nodig om klanten correct te kunnen adviseren over beschikbare steun en de klanten te begeleiden bij hun eventuele premie- en lening-aanvragen, leveranciersswitch, energiebesparende maatregelen etc.

Tot slot wordt in artikel 22 voorzien dat de Energiehuizen toegang kunnen krijgen tot de gegevens in de energieprestatiecertificatendatabank. Dit is noodzakelijk als basis voor het geven van renovatie advies. In het EPC wordt namelijk bouwfysisch (dus op basis van materialen, dikte, oriëntatie, ...) een volgorde van 'dringendheid' weergegeven om aan te geven welke werken het hoogst noodzakelijk zijn m.b.t. energieverbruik, alsook een prijsindicatie. Indien het EPC van hun woning beschikbaar is, hebben de meeste mensen dit wel ergens opgeborgen, maar het is niet evident dat elke klant dit document terugvindt en meebrengt naar zijn afspraak bij het Energiehuis. Rechtstreekse toegang van het Energiehuis tot het EPC maakt het zoekwerk en het maken van nieuwe afspraken overbodig en zorgt dus voor sneller advies en een meer efficiënte werking."

48. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
49. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
50. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
51. Wat de **bewaartermijn** betreft, voorziet artikel 11 van het Ontwerp in een bewaartermijn van 24 maanden voor het OCMW, voor artikel 17 geeft het decreet delegatie aan de Vlaamse Regering, voor artikel 20 is voorzien in een bewaartermijn van 15 jaar, waarna ze geanonimiseerd worden door de energiehuizen.
52. De termijn van artikel 11 wordt verantwoord als volgt :

"De persoonsgegevens zullen gedurende een termijn van 24 maanden worden bewaard. De afspraak tussen de LAC's en Fluvius is dat beslissingen van de LAC over een periode van 12 maanden uitgevoerd worden. In sommige gevallen loopt voor het dossier, waarop de gegevens betrekking hebben, een juridisch traject waardoor het langer dan 12 maanden open staat. Daarnaast gebruiken veel OCMW's deze gegevens (niet de persoonsgegevens zelf, maar wel de aantallen) voor hun jaarverslagen, die zij vaak pas in het begin van het volgende jaar opstellen. De periode van 24 maanden werd dus gekozen om de gegevens lang genoeg beschikbaar te houden voor deze situaties."

53. De VTC meent dat deze termijn in overeenstemming is met het beginsel van de minimale gegevensverwerking.
54. De termijn van artikel 20 wordt verantwoord als volgt :

“Om de langetermijn renovatiedoelstelling te bereiken is het nodig om woningen en hun eigenaars gedurende een lange periode te kunnen opvolgen. Verbouwingswerken duren een lange periode en een dossier is niet ‘afgehandeld’ op het moment dat er bv. een premie-aanvraag afgerond werd voor een eerste renovatiemaatregel. Het Energiehuis zal een dergelijke woning verder moeten opvolgen, zo kan het Energiehuis ook de volgende stappen van het renovatietraject ondersteunen door advies over beschikbare financieringsinstrumenten zoals premies en leningen en renovatiebegeleiding. Daarom is het nodig om de individuele gegevens van een woning gedurende langere tijd bij te houden in het klantenbeheerssysteem van een Energiehuis. Voor de woning-gerelateerde gegevens stellen we, in analogie met de gegevens voor Mijn Verbouwpremie, een bewaartermijn van 15 jaar voor. Voor de persoonsgebonden gegevens zou een termijn van 5 jaar moeten volstaan, gezien deze gegevens minder statisch zijn. Na het aflopen van deze bewaartermijnen kunnen de Energiehuizen (een deel van) deze gegevens op een geanonimiseerde manier verwerken, bv. om de renovatiegraad op te volgen op wijkniveau.”

55. Het zou duidelijker zijn moest dit uitdrukkelijk in het Ontwerp ingeschreven worden, met name dat de persoonsgegevens gedurende 5 jaar bewaard worden. Het is alleszins een goede maatregel dat de persoonsgegevens nadien geanonimiseerd worden.

6. Juistheid

56. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
57. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

58. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
59. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 54, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

60. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
61. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens mogelijk delicate gegevens of bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.

62. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
63. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen²⁰ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer²¹ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom²².
64. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover²³.

III. BESLUIT

65. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de taak van algemeen belang verduidelijken in de memorie (luik 2);
 - de uitzondering van op artikel 9, eerste lid AVG verduidelijken in de memorie (luik 2);
 - een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
 - de definities opgenomen in de toelichting op te nemen in het decreet zelf (luik 5);
 - in het Ontwerp uitdrukkelijk inschrijven dat de persoonsgegevens vermeld in artikel 20 van het Ontwerp vijf jaar bewaard worden (luik 5);
 - de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
 - de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

¹⁹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

²⁰ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

²¹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

²² *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

²³ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>